

МІНІСТЕРСТВО СОЦІАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ

ЛИСТ

від 09.09.2014 № 10196/0/14-14/13

Про розрахунок норми тривалості робочого часу на 2015 рік

Під час розрахунку норми тривалості робочого часу безпосередньо на підприємстві слід керуватися нижчезазначеним.

Як передбачено частиною першою ст. 50 Кодексу законів про працю України (далі - КЗпП), нормальна тривалість робочого часу працівників не може перевищувати 40 годин на тиждень.

Підприємства і організації при укладенні колективного договору можуть встановлювати меншу норму тривалості робочого часу, ніж передбачено в частині першій цієї статті. При встановленні меншої норми тривалості робочого часу слід мати на увазі, що оплата праці в цьому випадку має провадитися за повною тарифною ставкою, повним окладом.

Відповідно до частини першої ст. 51 КЗпП скорочена тривалість робочого часу встановлюється:

1) для працівників віком від 16 до 18 років - 36 годин на тиждень, для осіб віком від 15 до 16 років (учнів віком від 14 до 15 років, які працюють у період канікул) - 24 години на тиждень.

Тривалість робочого часу учнів, які працюють протягом навчального року у вільний від навчання час, не може перевищувати половини максимальної тривалості робочого часу, передбаченої в абзаці першому цього пункту для осіб відповідного віку;

2) для працівників, зайнятих на роботах зі шкідливими умовами праці, - не більш як 36 годин на тиждень.

Перелік виробництв, цехів, професій і посад зі шкідливими умовами праці, робота в яких дає право на скорочену тривалість робочого часу, затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 21.02.2001 р. № 163.

Крім того, законодавством встановлюється скорочена тривалість робочого часу для окремих категорій працівників (учителів, лікарів та інших).

Скорочена тривалість робочого часу може встановлюватися за рахунок власних коштів на підприємствах і в організаціях для жінок, які мають дітей віком до чотирнадцяти років або дитину-інваліда.

Згідно зі ст. 69 Господарського кодексу України підприємство самостійно встановлює для своїх працівників скорочений робочий день та інші пільги.

При розрахунку балансу робочого часу слід мати на увазі, що згідно зі ст. 53 КЗпП напередодні святкових і неробочих днів (ст. 73 КЗпП) тривалість роботи працівників, крім працівників, зазначених у ст. 51 КЗпП, скорочується на одну годину як при п'ятиденному, так і при шестиденному робочому тижні, а напередодні вихідних днів тривалість роботи при шестиденному робочому тижні не може перевищувати 5 годин.

Відповідно до ст. 73 КЗпП у 2015 р. на підприємствах, в установах, організаціях робота не проводиться у такі святкові і неробочі дні:

1 січня - Новий рік;

7 січня - Різдво Христове;

8 березня - Міжнародний жіночий день;

12 квітня - Пасха (Великдень);

1 і 2 травня - День міжнародної солідарності трудящих;

9 травня - День Перемоги;

31 травня - Трійця;

28 червня - День Конституції України;

24 серпня - День незалежності України.

Згідно з частиною третьою ст. 67 КЗпП у випадку, коли святковий або неробочий день (ст. 73) збігається з вихідним днем, вихідний день переноситься на наступний після святкового або неробочого. Тому за графіком п'ятиденного робочого тижня з вихідними днями у суботу та неділю у 2015 р. вихідний день у неділю 8 березня має бути перенесено на понеділок 9 березня, вихідний день у неділю 12 квітня має бути перенесено на понеділок 13 квітня, вихідний день у суботу 2 травня має бути перенесено на понеділок 4 травня, вихідний день у суботу 9 травня має бути перенесено на понеділок 11 травня, вихідний день у неділю 31 травня має бути перенесено на понеділок 1 червня, вихідний день у неділю 28 червня має бути перенесено на понеділок 29 червня.

Як правило, з метою створення сприятливих умов для святкування, а також раціонального використання робочого часу розпорядженнями Кабінету Міністрів України рекомендується переносити робочі дні для працівників, яким встановлено п'ятиденний робочий тиждень з двома вихідними днями у суботу та неділю.

У зв'язку з тим, що зазначене розпорядження має рекомендаційний характер, рішення про перенесення робочих днів приймається роботодавцем самостійно шляхом видання наказу чи іншого розпорядчого документу.

Прийняте роботодавцем рішення про перенесення робочих днів змінює графік роботи підприємства, установи, організації та норму тривалості робочого часу у місяцях, в яких запроваджено перенесення робочих днів. Тому всі дії щодо надання відпусток, виходу на роботу мають здійснюватися за зміненим у зв'язку з перенесенням робочих днів графіком роботи підприємства.

При цьому слід мати на увазі, що у разі перенесення робочого дня, який передує святковому чи неробочому дню, на інший вихідний день, для збереження балансу робочого часу за рік тривалість роботи у цей перенесений робочий день має відповідати тривалості передсвяткового робочого дня, як це передбачено ст. 53 КЗпП.

Законодавством не встановлено єдиної норми тривалості робочого часу на рік. Ця норма може бути різною залежно від того, який робочий тиждень встановлено на підприємстві (п'ятиденний чи шестиденний), яка тривалість щоденної роботи, коли встановлені вихідні дні, а тому на підприємствах, в установах і організаціях норма тривалості робочого часу на рік визначається самостійно з дотриманням вимог статей 50 - 53, 67 і 73 КЗпП.

Наводимо приклад розрахунку норми тривалості робочого часу на 2015 р. (додається), розрахованої за календарем п'ятиденного робочого тижня з двома вихідними днями в суботу та неділю при однаковій тривалості часу роботи за день впродовж робочого тижня та відповідним зменшенням тривалості роботи напередодні святкових та неробочих днів.

За зазначених умов залежно від тривалості робочого тижня норма робочого часу на 2015 р. становитиме:

- при 40-годинному робочому тижні - 2004,0 години;
- при 39-годинному робочому тижні - 1957,8 години;
- при 38,5-годинному робочому тижні - 1932,7 години;
- при 36-годинному робочому тижні - 1807,2 години;
- при 33-годинному робочому тижні - 1656,6 години;
- при 30-годинному робочому тижні - 1506,0 годин;
- при 25-годинному робочому тижні - 1255,0 годин;
- при 24-годинному робочому тижні - 1204,8 години;
- при 20-годинному робочому тижні - 1004,0 години;
- при 18-годинному робочому тижні - 903,6 години.

Заступник Міністра В. Ярошенко

№ з/п	Показник	Січень	Лютий	Березень	Квітень	Травень	Червень	Липень	Серпень	Вересень	Жовтень	Листопад	Грудень	2015 р.
1	Кількість календарних днів	31	28	31	30	31	30	31	31	30	31	30	31	365
2	Кількість святкових днів і днів релігійних свят (число місяця, на яке припадає свято)	2 (1, 7)	–	1-8	1-12	4 (1,2,9,31)	1-28	–	1-24	–	–	–	–	10
3	Кількість вихідних днів	9	8	9	8	10	8	8	10	8	9	9	8	104
4	Кількість днів, робота в які не проводиться	11	8	10	9	13	10	8	11	8	9	9	8	114
5	Кількість робочих днів	20	20	21	21	18	20	23	20	22	22	21	23	251
6	Кількість днів, що передують святковим та неробочим, у які тривалість робочого дня (зміни) при 40-годинному тижні зменшується на 1 годину (число місяця, в яке скорочується тривалість робочого дня)	1-6	–	–	1-30	1-8	–	–	–	–	–	–	1-31	4
Норма тривалості робочого часу в годинах при:														
7	40-годинному робочому тижні	159	160	168	167	143	160	184	160	176	176	168	183	2004
8	39-годинному робочому тижні	156	156	163,8	163,8	140,4	156	179,4	156	171,6	171,6	163,8	179,4	1957,8
9	38,5-годинному робочому тижні	154	154	161,7	161,7	138,6	154	177,1	154	169,4	169,4	161,7	177,1	1932,7
10	36-годинному робочому тижні	144	144	151,2	151,2	129,6	144	165,6	144	158,4	158,4	151,2	165,6	1807,2
11	33-годинному робочому тижні	132	132	138,6	138,6	118,8	132	151,8	132	145,2	145,2	138,6	151,8	1656,6
12	30-годинному робочому тижні	120	120	126	126	108	120	138	120	132	132	126	138	1506
13	25-годинному робочому тижні	100	100	105	105	90	100	115	100	110	110	105	115	1255
14	24-годинному робочому тижні	96	96	100,8	100,8	86,4	96	110,4	96	105,6	105,6	100,8	110,4	1204,8
15	20-годинному робочому тижні	80	80	84	84	72	80	92	80	88	88	84	92	1004
16	18-годинному робочому тижні	72	72	75,6	75,6	64,8	72	82,8	72	79,2	79,2	75,6	82,8	903,6